

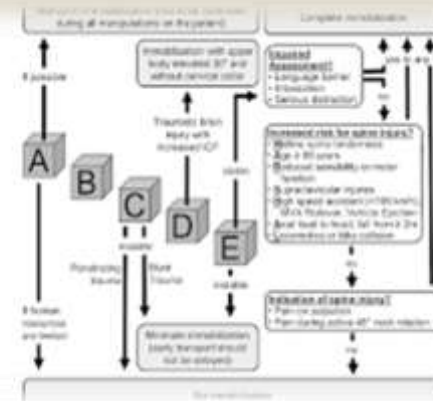
Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΣΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΡΑΥΜΑΤΙΑ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ:
ΚΑΝΑΤΑ Δ. ΑΓΓΕΛΙΚΗ
RN, MSc, PhD (c)

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ

- ❑ Το **Τραύμα** αποτελεί ένα ιδιαίτερο κεφάλαιο της επείγουσας ιατρικής και νοσηλευτικής επιστήμης με σημαντικές διαγνωστικές και θεραπευτικές προκλήσεις.
- ❑ Η αντιμετώπιση του πολυ-τραυματία πρέπει να διέπεται από αυστηρά πρωτόκολλα, ώστε να αποφευχθούν παραλείψεις ή λάθη με ταχύτατη αξιολόγηση των κακώσεων και άμεση εφαρμογή παρεμβάσεων.
- ❑ Η έννοια της **«χρυσής ώρας»** απαιτεί δεξιότητες για την αναγνώριση των απειλητικών και δυνητικά απειλητικών για την ζωή κακώσεων. Ακολουθώντας την αρχή του **«Time is Essence»** η διαχείριση κατά τη διάρκεια της **πρώτης ώρας** του τραυματισμού είναι απαραίτητη και καθοριστική.
- ❑ Το Τραύμα μπορεί να χαρακτηριστεί σαν μια **πολυ-συστηματική νόσος** που είναι αναγκαία η πολυ-επιστημονική συνεργασία (**multidisciplinary approach to multi-trauma patient**) και διαφέρει από τα υπόλοιπα επείγοντα περιστατικά κυρίως στην ταχύτητα απόκρισης και στην αναστρεψιμότητα της βλάβης.

Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΡΑΥΜΑΤΙΑ ΑΠΑΙΤΕΙ:

- Σύγχρονη **αντίληψη** και **γνώση**
- Εκπαίδευση**
- Ομαδικότητα** (οργανωμένη ομαδική προσέγγιση)
- Ηγετικό **Συντονισμό**
- Εξαιρετικές **επιδόσεις**
- Συγκροτημένη **στρατηγική ποιοτικού ελέγχου του επιπέδου φροντίδας**

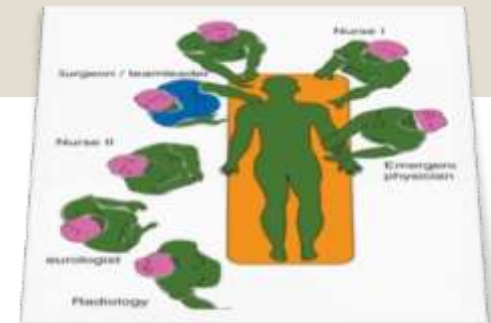

Poly = Multi Trauma

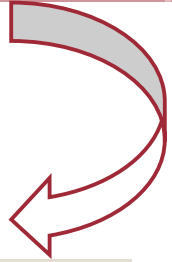
- Head Injury
- Chest Injury
- Abdominal Injury
- Skeletal Injury : Limb + Pelvis
- Spine Injury
- Urogenital Injury

ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΡΑΥΜΑΤΙΑ

- ❑ Εκτίμηση με **ταχύτητα** και **ακρίβεια**
- ❑ Αναζωογόνηση και σταθεροποίηση βάση προτεραιοτήτων
- ❑ Προσδιορισμός της φύσης και έκτασης των τραυματισμών
- ❑ Ιεράρχηση και ακριβής καθορισμός των αναγκών
- ❑ Σωστή οργάνωση και συντονισμός
- ❑ Εξασφάλιση της καλύτερης παρεχόμενης φροντίδας σε κάθε σημείο της διαδικασίας (εκτίμησης, αναζωογόνησης και μεταφοράς).

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

Στην **επείγουσα φροντίδα** παρόλο που αναγνωρίζεται ότι η αποτελεσματική ομάδα συνδέεται με την ποιοτικότερη φροντίδα των ασθενών, η βιβλιογραφία είναι συγκριτικά περιορισμένη στον καθορισμό των αποτελεσμάτων της ομαδικότητας εξαιτίας της πολυπλοκότητας της φροντίδας. Κάθε τέτοια ομάδα παρουσιάζει διαφορετικές οπτικές και δυναμικές (αρμοδιότητες, ενέργειες, στάσεις) αλλά και διαδικασίες (διαμόρφωσης, έντασης, ρύθμισης, εκτέλεσης).

Ομάδα αποτελούν «άτομα με συμπληρωματικές ικανότητες που δεσμεύονται σε έναν κοινό σκοπό και στόχους για τους οποίους θεωρούν τους εαυτούς τους αμοιβαία υπεύθυνους» (Katzenback & Smith 1993). Το ενδιαφέρον στοιχείο σε αυτόν τον ορισμό είναι η λέξη «**συμπληρωματικές**» και ενισχύει την πεποίθηση ότι ομάδα αποτελεί ένα «**δυναμικό**» σύνολο βασισμένο στην αλληλεπίδραση των μελών της και όχι στην ομοιότητα μεταξύ τους.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

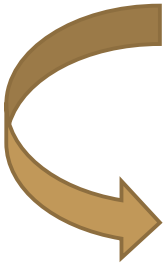

Είναι εκπαιδευμένος

- Επιλαμβάνεται άμεσα και συντονίζει τη διαχείριση
- Αξιολογεί την προ-νοσοκομειακή ειδοποίηση και ενεργοποιεί την ομάδα
- Συνθέτει πληροφορίες
- Κατανέμει ρόλους και καθήκοντα σύμφωνα με τις γνωστικές δεξιότητες και την εμπειρία
- Εξασφαλίζει ότι κάθε μέλος είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο για να αναλάβει τις ευθύνες του ρόλου του

Διαθέτει οργανωτική ικανότητα ομαδικής εργασίας

- Αντιμετωπίζει κάθε μέλος με ισοτιμία και σεβασμό
- Αναγνωρίζει τα αποθέματα ενέργειας της ομάδας

ΟΜΑΔΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΡΑΥΜΑΤΙΑ

The right team at the right time:

- ❑ Κατά τη διάρκεια της αρχικής διαχείρισης η ομάδα οφείλει να :
 - ✓ σταθεροποιήσει
 - ✓ να καθορίσει την έκταση του τραυματισμού
 - ✓ να αναπτύξει άμεσα θεραπευτικό σχέδιο
- ❑ Όλη η **επικοινωνία** πρέπει να γίνει μέσω του διαχειριστή της ομάδας για να αποφευχθεί η σύγχυση με :
 - ✓ **τυποποιημένη διαδικασία** λειτουργίας
 - ✓ **κοινές ενέργειες** που μειώνουν τις κλινικές παγίδες, ελαχιστοποιούν τις επιπλοκές και την πρόληψη θανάτου
 - ✓ με παροχή ενός πλαισίου φροντίδας για **επιτάχυνση της πορείας αποκατάστασης** μετά τη βλάβη.

Η ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΝ ΠΟΛΥΤΡΑΥΜΑΤΙΑ

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΡΑΥΜΑΤΙΑ

- ❑ Η συλλογική διάσταση του Νοσηλευτικού έργου στη διαχείριση του πολυτραυματία χρειάζεται:
- ✓ **Ειδικές τεχνικές** και **κλινικές γνώσεις**
- ✓ Κατανόηση της ομαδικής συνεργασίας
- ✓ **Εναρμόνιση** και έλεγχο της εργασίας
- ✓ Ταχύτητα αντίληψης - **ευφυΐα**
- ✓ **Επιδεξιότητα** (ικανότητα χειρισμού εργαλείων και υλικών)
- ✓ Σαφή προσδιορισμό της αμοιβαίας ευθύνης
- ✓ Επιβεβαίωση ότι η ομάδα έχει την κατάλληλη ηγεσία για την υποστήριξή της

ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ
(Swick 2000, Esen 2010).

ΝΟΣΗΛΕΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ

- ❑ Σε εκτελεστικό επίπεδο η νοσηλευτική ομάδα πραγματοποιεί:
- ✓ Διαχείριση της φροντίδας κατά περίπτωση (ανάλογη της κάκωσης)
- ✓ Επεξεργασία -εφαρμογή συστημάτων ολιστικής φροντίδας(νοσηλευτικά πρωτόκολλα)
- ✓ Καθιέρωση νέων κλινικών νοσηλευτικών ρόλων
- ✓ Συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων
- ✓ Ανάπτυξη νέων εργαλείων νοσηλευτικής πρακτικής
- ✓ Διατήρηση ασφάλειας του πολυτραυματία

ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΜΕΝΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΠΛΑΝΟ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΡΑΥΜΑΤΙΑ

- ✓ Συνδυασμός βασικών αρχών-πρωτοκόλλων του **ATLS**
- ✓ Εφαρμογή της **Νοσηλευτικής Διεργασίας** (σημαντικό εργαλείο για τη λήψη αποφάσεων και οργάνωσης των νοσηλευτικών ενεργειών βασισμένο σε **πέντε** συνιστώσες)
- ✓ Καταγραφή και επαναπροσδιορισμός της συνολικής νοσηλευτικής παρέμβασης

ATLS – COMPONENT STEPS

Primary survey

Identify what is killing the patient.

Resuscitation

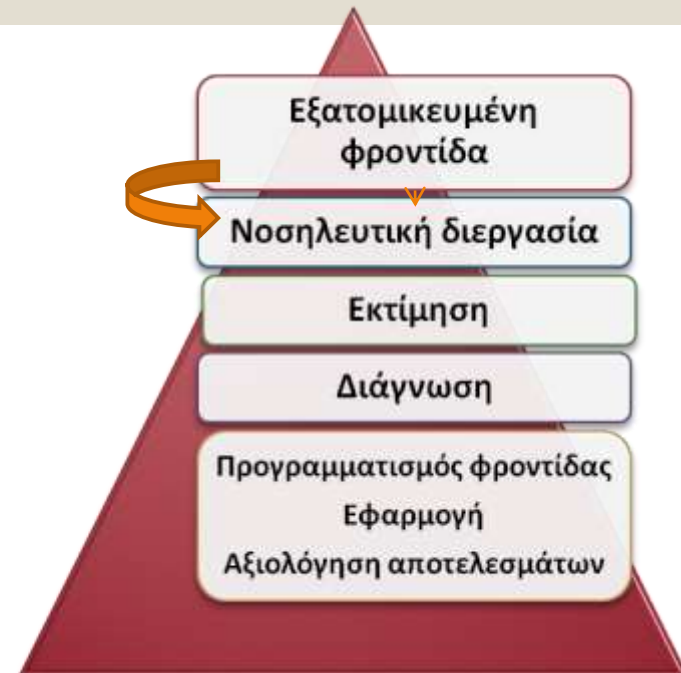
Treat what is killing the patient.

Secondary survey

Proceed to identify other injuries.

Definitive care

Develop a definitive management plan.

ΠΡΩΤΑΡΧΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΓΝΩΣΕΙΣ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

B. ΑΕΡΑΓΩΓΟΙ - ΑΥΧΕΝΙΚΗ ΜΟΙΡΑ

- Εκτίμηση αποφραγμένων αεραγωγών
- Εκτίμηση κινδύνου για την αναπνοή

➤ Κίνδυνος εισρόφησης
➤ Ανικανότητα φυσιολογικής Αναπνοής

➤ Αναρρόφηση
➤ Απελευθέρωση στοματικής –ρινικής κοιλότητας από εκκρίσεις
➤ Τοποθέτηση αεραγωγού
➤ Ετοιμασία υλικών ενδο-τραχειακής διασωλήνωσης
➤ Ακινητοποίηση σπονδυλικής στήλης

E. ΕΚΘΕΣΗ

- Έλεγχος για οποιαδήποτε κάκωση
- Πρόληψη για υποθερμία

➤ Κίνδυνος για υποθερμία
(Αφαίρεση ενδυμάτων)

➤ Κάλυψη με ισοθερμικές κουβέρτες

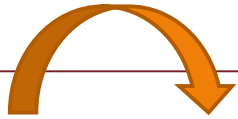
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

- ❑ **Η Δημιουργία συνθηκών οι οποίες ενδυναμώνουν τη λειτουργία της νοσηλευτικής ομάδας στον πολυτραυματία:**
 - ✓ Καθοδήγηση ώστε να βελτιώσει τη λειτουργικότητά της
 - ✓ Εφαρμογή δεξιοτήτων Διαχείρισης
 - ✓ Οργανωτικές και Διοικητικές δεξιότητες
 - ✓ Δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων
 - ✓ Δεξιότητες αξιοποίησης υποστηρικτικών συστημάτων

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

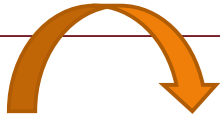
- ❑ **Εστιάζει στον στόχο (ο πολυτραυματίας ως το επίκεντρο των ενεργειών)**
- Εξασφαλίζει συνεργατικό κλίμα
- Αποδεικνύει επαρκή τεχνογνωσία
- Ορίζει τις νοσηλευτικές προτεραιότητες και τις ζωτικές πρωτοβουλίες της νοσηλευτικής ομάδας
- Διαχειρίζεται την απόδοση
- Διαθέτει υψηλή συναισθηματική νοημοσύνη
- Αμφιδεξιότητα
- Φροντίζει για την διαθεσιμότητα και την ποιότητα των υλικών πόρων και της απαραίτητης υποδομής του εξοπλισμού, καθώς και τον αριθμό των νοσηλευτών που πρέπει να είναι επαρκής για την παροχή ασφαλούς φροντίδας.

ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

- ❑ Η Νοσηλευτική ομάδα για βελτιστοποίηση της αποτελεσματικότητάς της, θα πρέπει να αξιολογείται ώστε να αποτελεί σημείο αναφοράς για το νοσηλευτικό παραγόμενο έργο.
- ❑ Το φάσμα των δράσεων της είναι βασικό να περιλαμβάνει:
 - Την παροχή των απαραίτητων πόρων
 - Την καθοδήγηση στην αυτονομία και συμμετοχική λήψη αποφάσεων
 - Την συνεχή αυτο-εκπαίδευση και ομαδική μάθηση
 - Την ανατροφοδότηση (feedback) για κινήσεις διορθωτικής βελτίωσης

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- ❑ Επιτακτική ανάγκη για την Νοσηλευτική ομάδα η οποία σε διαρκή βάση να αναζητά νέους τρόπους καλυτέρευσης μπορεί να επιτευχθεί με :
- την τοποθέτηση του πολυτραυματία στο επίκεντρο της φροντίδας
- την ανάπτυξη στρατηγικής με στροφή στην ομαδικότητα

Επίσης:

- με εργαλεία για την βελτίωση των επιδόσεων κυρίως στην ασφάλεια όπως το πρόγραμμα Team Strategies and Tools to Enhance Performance and Patients Safety-TeamsSTEPS ώστε να ενωμάτωση την ομαδική εργασία στην πράξη (King et al 2008).
- με Διεθνή πιστοποιημένα προγράμματα για νοσηλευτές, όπως: ATCN (Advanced Trauma Care for Nurses) -DSTC (Definitive Surgical Trauma Care) -DATC (Definitive Anesthesia Trauma Care) -PHTLS (Prehospital Trauma Life Support).
- με χρήση σύγχρονων εκπαιδευτικών εφαρμογών όπως η προσομοίωση (simulation)
- με προαγωγή της Νοσηλευτικής Έρευνας στο Τραύμα.

References

- ¹ Brouwers M, Kho ME, Browman GP, Burgers JS, Cluzeau F, Feder G, Fervers B, Graham ID, Grimshaw J, Hanna S, Littlejohns P, Makarski J, Zitzelsberger L for the AGREE Next Steps Consortium. AGREE II: Advancing guideline development, reporting and evaluation in healthcare. *Can Med Assoc J.* 2010. Available online July 5, 2010. doi:10.1503/cmaj.090449
- ² Cronin, J.G., Wright, J., 2005. Rapid assessment and initial patient treatment team—a way forward for emergency care. *Accid. Emerg. Nurs.* 13, 87–92.
- ³ McCullough A, Haycock, J Forward D and Moran C. Early management of the severely injured major trauma patient. *British Journal of Anaesthesia.* 113 (2): 234–41 (2014).
- ⁴ Roles and Responsibilities of the Trauma Team. Nottingham University Hospitals. Updated November 2010.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ